

Aarsberetning

fra

Den kgl. norske Kunst- og Haandværksskole

i Christiania.

Skoleaaret 1902—1903.

Christiania.

Morten Johansens Bogtrykkeri.

1903.

Skole-Efterretninger

for

Skoleaaret 1902—1903.

Skolens Overbestyrelse: *Kirke-Departementet.*

Skolens Forstanderskab:

Formand: *Skolens Direktør.*

Valgte af Kirke-Departementet:

Maler *E. Werenskiold* (fra 1900).

Arkitekt *Kr. Biong* (fra 1900).

Valgte af Kristiania Kommune:

Snedkermester *H. W. Schrøder* (fra 1884).

Instrumentmager *A. F. Krogh* (fra 1900).

Skolens Direktør: Figurmaler, cand. jur. *I. W. Holter*, ansat 1884.

Overlærere ved Dag- og Aftenskolen:

Landskabsmaler *H. Petersen* (Frihaandstegn. I), a. 1884 (1873).

Landskabsmaler *P. Thurmann* (Frihaandstegn. II) a. 1884 (1869).

Figurmaler *O. Wergeland* (Frihaandstegning III), a. 1889.

Ingeniør *B. Stub* (Konstruktionstegning) kst. 1899.

Arkitekt *Fin Horn* (Bygningstegning), kst. 1899.

Arkitekt *Harald Olsen* (Fagtegning for Haandværkere), kst. 1901.
Figurmaler *W. Peters* (dekorativt Maleri), a. 1884.
Lithograf og Raderer *Foh. Nordhagen* (grafisk Kunst), kst. 1899.
.....*)

Overlærere ved Aftenskolen:

Landskabsmaler *P. Barlag* (Frihaandstegn. I), a. 1884 (1879).
Landskabsmaler *C. Nielsen* (Frihaandstegn. II), a. 1884.
Ingeniør *I. F. Buvig* (Konstruktionstegn. I), kst. 1900.
Billedhugger *L. Utne* (Modellering), kst. 1898.

Lærere ved Aftenskolen:

Arkitekt *B. Lange* (Frihaandstegn. I), a. 1884 (1880).
Arkitekt *J. Meyer* (Frihaandstegn. I), a. 1884.**)
Figurmaler *E. Nielsen* (Frihaandstegn. III), a. 1890.
Kaptein *Gustaf Grüner* (Konstruktionstegn. I), kst. 1900.
Kaptein *K. S. Klingenberg* (Konstruktionstegn. I), kst. 1902.***)

Desuden har været antaget følgende Assisterer:

Dagskolen:

Arkitekt *O. Stein* (Bygningsklassen).
Dekorationsmaler *Aa. Stray* (Ornamentklassen 1ste Afd. og i
Dekorationsmalerklassen).

*) Arkitekt H. M. Schirmer antoges af Kirke-Departementet til, for Skoleaaret, at lede Undervisningen i øverste Afdeling i Ornamentklassen.

**) Arkitekt Meyer har ogsaa i dette Skoleaar havt Permission for at lede en nyoprettet Tegneklasse ved den kvindelige Industriskole. I hans Sted har som Vikar fungeret Maler R. Hjerlow.

***) Kaptein Eriksen opsagde sin Post til 1ste Oktober 1902, i hans Sted konst. Kaptein K. S. Klingenberg.

Aftenskolen:

Arkitekt *O. Stein* (Bygningsklassen).

Dekorationsmaler *Aa. Stray* (Ornamentklassen 1ste Afd.)

Modellør *G. Gaudernack* (Haandværksklassen).

Ciselør *Einar B. Dahl* (Kursus i Ciselering).

Skolens Sekretær og Kasserer: Cand. jur. *I. K. F. S. Theiste*, a. 1893.

— Bibliothekar: Landskabsmaler *C. Nielsen*, a. 1884.

— Vagtmester: *S. Mathiesen*, a. 1872.

Dagskolen

begyndte den 1ste Oktober 1902 og sluttede den 23de Mai 1903.

Undervisningen fandt Sted:

Frihaandstegning, 1ste og 2det Trin Kl. 9—11 Form.

Ornamenttegning og *Konstruktionstegning* Kl. 12—2 Eftm.

Frihaandstegning 3die Trin, *Bygningstegning*, *Fagtegning* for *Haandværkere*, *dekorativt Maleri* og *grafisk Kunst* hele Dagen fra Kl. 9, saalænge det har været tilstrækkelig lyst.

Antallet af Elever ved Dagskolen var 182, af hvilke 96 samtidig besøgte flere Discipliner.

Besøget i de forskjellige Dagklasser sees af Bilag 1. Af Dageleverne var 72 Kvinder.

Skolepenge ved Dagskolen: - For Bygningstegning, Fagtegning for Haandværkere, dekorativt Maleri, grafisk Kunst og Frihaandstegning, 3die Trin, Kr. 5.00 pr. Maaned; for hver af de øvrige Discipliner Kr. 2.00 pr. Maaned — dog saaledes, at ingen Elev erlægger en højere Kontingent end Kr. 5.00 maanedlig.

21 Elever havde Friplads. Elevernes Livsstilling vil sees af Bilag 3. Bilag 5 viser Antallet af Elever ved Dagskolen, fordelt efter Fødselssteder.

Aftenskolen

begyndte den 1ste Oktober 1902 og sluttede den 22de Mai 1903. Undervisningen foregik fra 1ste November til 1ste Marts Kl. 6—8 Aften, i de øvrige Maaneder Kl. 7—9 Aften.

Antallet af Elever ved Aftenskolen var 631, hvoraf 221 nyindmeldte. — Af Afteneleverne var 47 Kvinder.

Frekvensen til de forskellige Aftenklasser sees af Bilag 2.

Skolepengene ved Aftenskolen er Kr. 4.00 for Skoleaaret, uanseet til hvilken Tid af Aaret Eleverne optages.

18 Elever havde Friplads. Elevernes Livsstilling vil sees af Bilag 4. Bilag 6 viser Antallet af nyindmeldte Elever ved Aftenskolen, fordelt efter Fødselssteder.

14 Realstuderende af Faggruppe I og 2 Bergstuderende har underkastet sig den lovbestemte Prøve i Tegning med følgende Udfald:

Oskar Brudvik	1.7
Karl Braset	1.9
Olaf Gran	1.5
Halvor Løken	1.9
Joh. Olsson	1.8
John Øie	1.9
Jørgen Rødseth	1.4
Adler W. Strøm	1.6
Søren Holm	1.7
Harald Holmen	1.7
Anders Farbrodt	1.4
Chr. Heier	1.6
W. Werenskiold	1.5
Rich. Birkeland	1.8
samt stud. min. Alb. Holter .	1.6
og stud. min. E. Dalseth	2.3

Foredrag.

Perspektiv.

Foredrag over Perspektiv i Forbindelse med Undervisning i Perspektivtegning har i Skoleaaret været holdt af Landskabsmaler H. Petersen:

For Eleverne af Bygningsklassen (Dagskolen) 3 Gange ugentlig i Eftermiddagstimerne fra 4 til 6.

For Aftenskolens Elever i Timerne fra 8 til 9 Aften 3 Gange ugentlig i Maanederne November—April. Det sidste Kursus har været besøgt af 11 Elever.

Statik.

For Bygningsklassens Elever i Dagskolen har Oberstløjtnant Strugstad gennemgaaet i en Række Foredrag elementær Styrkeberegning med Anvendelse paa Bygningskonstruktioner. Kurset afsluttedes med en Prøve.

Arithmetik og Geometri.

Et Kursus i Arithmetik og Geometri har været afholdt af cand. *F. Bugge*. Kurset har været besøgt af 16 Elever.

Den aarlige Udstilling af Elevarbejder

fandt Sted den 27de og 28de Mai 1903.

Skolens Bibliothek

har været holdt aabent i Skoleaaret 2 Gange ugentlig 2 Timer ad Gangen.

Lærerstipendier.

Til disse Stipendier blev for Budgetaaret 1903—1904 Intet bevilget.

Kr. 400.00 samt Malerne *S. Sinding* og *Ivar Lund* og Tegner *Ida Platou* hver Kr. 300.00.

Til Studiereiser for Elever af Skolens Fagklasser var bevilget indtil Kr. 1000.00. Beløbet anvendtes til en Reise til Gudbrandsdalen under Ledelse af Arkitekt *H. M. Schirmer*. I Reisen, som varede fra 3die til 16de Juni, deltog 21 Elever. Der opmaaltes og tegnedes flere Gaarde, ialt 75 Blade.

Skolens Undervisningsplan findes aftrykt som Bilag 7.

Skolen har i den forløbne Budgettermin (1ste April 1902 — 31te Marts 1903) ifølge Kassererens Regnskab haft følgende Indtægter og Udgifter:

Indtægter:

1. Beholdning fra forrige Regnskabsaar	Kr. 2,711.85
2. Skolepenge:	
a. Dagskolen	Kr. 3,992.00
b. Aftenskolen	« 2,344.00
	» 6,336.00
3. Christiania Kommunes Bidrag	» 20,000.00
4. Statskassens Tilskud	» 67,000.00
5. Tilfældige Indtægter	» 56.59
	<hr/>
	Kr. 96,104.44

Udgifter:

1. a. Faste Lønninger	Kr. 41,200.00
b. Alderstillæg	» 4,016.66
c. Extraundervisning og	
Foredrag	» 8,735.15
	<hr/>
	-Kr. 53,951.81

Stipendier for Elever af Skolen.

Aarlig uddeles Skolestipendier til Elever af Skolen, der er trængende, og som ved Talent, Flid og god Opførsel har vist sig værdige dertil. I dette Øiemed var for Budgetterminen bevilget Kr. 1500.00, der uddeltes til Bygningsteknikerne *Rolf Meyer, Johs. Westbye* og *Paul H. Norr*, Malerne *Fens Nielsen, Harald Thorsen, Sigv. Berntsen* og *August Steiver*, Snedker *Agathon Olsen* hver Kr. 200.00 og Bygningstekniker *Erik Glosimodt* Kr. 100.00.

Horns Legat.

Legatkapitalen udgjør Kr. 1000.00. De aarlige Renter skal efter Statutterne uddeles som Præmier til en eller to af Skolens bedste Elever blandt Haandværkslærlinge eller Svende.

Renterne for afvigte Budgetaar anvendtes til Præmie for Elev af Bygningsklassen *Halvor Ødemark* og Elev af Raderklassen Lithograf *Olaf Skjærstad*.

Johan Finnes Legat.

Legatet er tillagt den kgl. Kunst- og Haandværksskole, og bestyres af Kirkedepartementets Chef i Forbindelse med Skolens Forstanderskab. Legatets Kapital udgjør for Tiden Kr. 80 732.26. De aarlige Renter skal hvert Aar paa Testators Fødselsdag, den 26de Oktober, uddeles til værdige, trængende norske Kunstnere — Malere, Lithografer og Kunstnere, som med disse kan sættes i Klasse, — til Befordring af deres Studium i *Fødelandet*.

Af Renterne for afvigte Budgetaar uddeltes Stipendier til: Malerne *Harald Brun, S. Grande, W. Wetlesen, Nicolai Astrup, Aug. Jacobsen* og Lithograf *O. Engh* hver med

	Overført	Kr.	53,951.81
2. Bibliotheket.....	»		1,489.83
3. Fripladse.....	»		774.00
4. Stipendier:			
a. for Lærerne.....	Kr.	1,000.00	
b. for Elever.....	»	1,500.00	
			» 2,500.00
5. Inventar og Samlinger.....	»		2,111.69
6. Leie af Lokale.....	»		20,900.00
7. Lys og Brænde.....	»		6,559.62
8. Blandede og tilfældige Udgifter:			
a. Kontor- og tilf. Udgifter	Kr.	2,313.50	
b. Renhold.....	»	922.10	
c. levende Model.....	»	353.40	
			» 3,589.00
9. Undervisning i Tegning for Berg- og Real-			
studerende.....	»		1,200.00
Beholdning 31te Marts 1903.....	»		3,028.49
			<hr/>
		Kr.	96,104.44
			<hr/>

Christiania i Oktober 1903.

I. W. Holter.

Bilag 1.

Tabel over Elevantallet i Dagskolens Klasser ved Udgangen af
hver Maaned i Skoleaaret.

	Okt.	Nov.	Dec.	Jan.	Febr.	Marts.	April. *)
Klassen for Frihaandstegning, 1ste Trin.....	24	31	26	27	23	23	23
Do. - Do. 2det Trin.....	16	19	19	27	25	24	20
Do. - Do. 3die Trin.....	7	10	8	8	9	9	10
Konstruktionsklassen	26	26	25	30	29	24	21
Ornamentklassen I.....	26	25	26	24	25	22	22
Do. II.....	23	24	24	24	24	24	24
Bygningsklassen.....	32	31	31	30	30	30	30
Haandværksklassen	8	8	8	8	9	10	10
Dekorationsmaterklassen	9	13	12	12	16	11	10
Rader- og Lithografiklassen.....	4	7	7	8	9	8	8

*) I Maj er Elevantallet ikke opgivet, da Eleverne i de fleste Klasser slutter til forskjellig Tid, eftersom deres Arbejder bliver færdige.

Bilag 2.

Tabel over Elevantallet i Aftenskolens Klasser ved Udgangen af
hver Maaned i Skoleaaret.

	Okt.	Nov.	Dec.	Jan.	Febr.	Marts.	April.
Klasserne for Frihaandstegning, 1ste Trin	150	140	132	128	96	79	71
Do. - Do. 2det Trin	68	73	68	70	69	64	47
Klassen - Do. 3die Trin	30	33	31	30	31	33	21
Konstruktionsklasserne	97	95	93	93	103	92	79
Ornamentklassen I	23	24	26	32	40	42	35
Do. II	12	15	15	15	15	15	15
Modellerklassen	21	19	19	17	17	19	19
Bygningsklassen	37	36	35	35	35	36	25
Haandværksklassen	31	32	35	38	36	39	34
Dekorationsmalerklassen	3	7	6	6	7	9	9
Rader- og Lithografklassen	8	12	12	11	12	12	9

Bilag 3.

Tabel, visende Dagskole-Elevernes Livsstilling.

Bygningsteknikere	52
Billedskjærere og Træskjærere	3
Gartnere	1
Guldsmede og Gravører	2
Kunstnere:	
Malere	3
Lithografer, Raderere og Xylografer ...	12
Lærere og Lærerinder	10
Malere	30
Skoleelever (Tegneprøve til Ex. artium)	6
Snedkere	3
Studenter	2
Tegnere (herunder Møbel- og Textil- tegnere)	14
Teknikere	7
Ubestemte { (Mænd	4
{ (Kvinder)	31
Porselænsmalere	2

Tilsammen 182

Bilag 4.

Tabel, visende Aftenskole-Elevernes Livsstilling.

Billedskjærere og Træskjærere	17
Blikkenslagere	6

Overføres 23

	Overført	23
Bogbindere.....		2
Bygningsteknikere		92
Ciselører.....		9
Dreiere		3
Fotografer og Retouchører		1
Gartnere.....		1
Gibsmagere og Modellører.....		4
Gjørtlere		3
Glaskestere		2
Gravører.....		23
Guldsmede		35
Hjulmagere		2
Instrumentmagere		2
Kobberstikkere		2
Kontorister.....		12
Kunstnere:		
Billedhuggere		1
Malere		7
Kurvmagere.....		1
Lithografer og Raderere		10
Lærere og Lærerinder		21
Malere		134
Mekanikere		3
Militære		4
Sadelmagere		2
Skoleelever (derunder Artiumstegning) ..		12
Snedkere		105
Smede		5
Stenhuggere.....		1

	Overført 522
Studenter (deriblandt Real- og Berg- studerende).....	46
Tapetserere	12
Tegnere (derunder Møbel- og Textil- tegnere)	13
Teknikere	9
Tilskjærere	1
Typografer og Trykkere	4
Xylografer og Chemigrafer	5
Ubestemte (deraf Kvinder: 15).....	18
Uhrmagere.....	1
	<hr/>
	Tilsammen 631

Bilag 5.

Tabel, visende Antallet af Elever ved Dagskolen,
fordelt efter Fødselssteder.

Aalesund	2
Akershus Amt.....	8
Arendal	2
Bergen	4
Bratsberg Amt	4
Buskerud Amt.....	3
Christiania	71
Christianssand S.	1
Christianssund N.	1
Drammen	2
Drøbak.....	2

Overføres 100

	Overført 100
Egersund	1
Finmarkens Amt	1
Flekkefjord	1
Fredrikshald	1
Fredriksstad	2
Haugesund	2
Hedemarkens Amt	5
Holmestrand	1
Horten	1
Jarlsberg og Laurvigs Amt	4
Kongsberg	1
Kongsvinger	1
Kragerø	2
Kristians Amt	3
Lister og Mandals Amt	1
Lillehammer	1
Mandal	1
Molde	1
Moss	2
Nordlands Amt	3
Nordre Bergenhus Amt	6
Porsgrund	3
Risør	1
Romsdals Amt	1
Sandefjord	1
Skien	4
Smaalenenes Amt	8
Stavanger Amt	3
Stavanger	3

Overføres 165

	Overført 165
Søndre Bergenhus Amt	1
Søndre Trondhjems Amt	3
Trondhjem	3
Tromsø	1
Tromsø Amt	3
Tvedestrand	1
Tønsberg	1
Vardø	1
Belgien	1
Sverige	2
	<hr/>
	Tilsammen 182

Bilag 6.

Tabel, visende Antallet af nyindmeldte Elever ved Aften-
skolen, fordelt efter Fødselssteder.

Aalesund	1
Akershus Amt	21
Arendal	3
Bergen	4
Bratsberg Amt	3
Brevik	1
Bodø	1
Buskerud Amt	5
Christiania	82
Christianssand	2
Christianssund	1
Drammen	4
	<hr/>
	Overføres 128

Overført 128

Flekkefjord.....	2
Fredrikshald.....	2
Fredriksstad.....	3
Fredriksværn.....	1
Haugesund.....	2
Hedemarkens Amt.....	14
Holmestrand.....	3
Horten.....	2
Hønefos.....	3
Jarlsberg og Larviks Amt.....	3
Kongsberg.....	1
Kristians Amt.....	3
Lillehammer.....	1
Lillesand.....	1
Lister og Mandals Amt.....	7
Molde.....	1
Moss.....	1
Nedenes Amt.....	1
Nordlands Amt.....	2
Nordre Bergenhus Amt.....	5
Nordre Trondhjem.....	1
Romsdals Amt.....	4
Sandefjord.....	1
Skien.....	1
Smaalenenes Amt.....	4
Stavanger.....	2
Stavanger Amt.....	3
Stenkjær.....	2
Søndre Bergenhus Amt.....	1

Overføres 205

Overført 205

Søndre Trondhjems Amt.....	1
Tromsø Amt.....	1
Tvedestrand.....	2
Tønsberg.....	3
Vardø.....	1
Amerika.....	1
Danmark og Island.....	2
Frankrige.....	1
Sverige.....	3
Tyskland.....	1

Tilsammen 221

Bilag 7.

Plan for Undervisningen
ved
den kgl. Kunst- og Haandværksskole
i Christiania.

(Approberet ved Kirke-Departementets Skrivelse af 12te Oktober 1889
cfr. Skrivelser af 9de Oktober 1893 og 22de Juli 1899.)

-
1. **Frihaandstegning**, 1ste Trin: Tegning efter Forlæggeblade uden Skygge. Forsaavidt Elevens Standpunkt gjør det for-
nødent, begyndes med retliniede Figurer, fra hvilke i ethvert
Fald snarest mulig gaaes over til krumliniede eller sammen-
satte ornamentale Former (Blad- og Kalkformer), og fortsættes
i en med udelukkende Hensyn til Elevens Fremskridt fortsat
Rækkefølge, indtil han formaar nogenlunde korrekt at gjen-
give et mere udviklet Ornament.
Eleverne behøver ingen Forkundskaber.
 2. **Frihaandstegning**, 2det Trin: Tegning efter Legemer.
 - A. 1. enkle, af plane Flader begrænsede Legemer (Kubus,
Prisme og Pyramide);
 2. vanskeligere, af saavel rette som krumme Flader be-
grænsede Legemer;
 3. Sammenstilling af flere Legemer.
Forud for Tegningen gaar en Forklaring af Perspek-
tivets Hovedregler samt deres Anvendelse i det fore-
liggende Tilfælde. Til Klargjørelse af de saaledes
indøvede perspektiviske Reglers praktiske Nytte gaaes
over til
 4. Modeller, hentede fra det praktiske Liv (Stuhlmanns
Modeller, Vaseformer o. l.) — alt uden Skygge, idet
de ikke synlige Linier punkteres.
Eleverne maa have gennemgaaet 1.
 3. B. Tegning med Skygge efter stereometriske Legemer, orna-
mentale og andre Afstøbninger i Relief samt Dyremasker.
Eleverne maa have gennemgaaet 1. og 2.

4. Frihaandstegning, 3die Trin:

- A. Tegning med Skygning efter Masker og Afstøbninger af Hænder og Fødder, Buster og hele Figurer. Anatomisk Tegning efter Kranier, Skelet og Muskelmand.

Eleverne maa have gennemgaaet 1, 2 og 3.

5. B. Tegning efter levende Model.

Eleverne maa have gennemgaaet 1, 2, 3 og 4.

6. Konstruktionstegning, 1ste Trin:

- A. Øvelse i Brug af Tegneapparater og Optrækning. Plan-geometrisk Tegning til og med Keglesnitlinier, Spiraler og Cykloider.
B. Projektionslærens almindelige Grundsætninger. Projektion af Legemer, begrænsede af plane og krumme Flader.
C. Snit og Udfoldninger.
D. Skyggetegning.

Eleverne maa have gennemgaaet 1.

7. E. Perspektivtegning.

Eleverne maa have gennemgaaet 1 samt 6, A og B.

8. Konstruktionstegning, 2det Trin: *)

- A. Deskriptiv Geometri: Tegning efter Holst og Johannesens, Brochs samt Leroy's Lærebøger med Anvendelse paa Skyggelæren.

Eleverne maa have gennemgaaet 1 og 6.

9. B. Maskintegning: *)

1. De enkelte Maskindeles Konstruktion.
2. Opmaaling af Modeller og Maskiner samt Konstruktion af sammensatte Maskiner efter Skisser og Opgaver.

Eleverne maa have gennemgaaet 1, 6 og 21.

10. Ornamenttegning:

- A. Elementær Ornamentlære: Skelettet og almindelig Bygning af Ornamentet uden Hensyn til Stilperioder.

Eleverne maa have gennemgaaet 1 og 6.

- B. Gennemgaaelse i Foredrag med Tegning af den græsk-romerske Stil og Formlære.

*) For de Berg- og Realstuderende.

11. A. Stilisering af Planter.
B. Anvendt Ornammentlære: Anvendelse af Ornammentiken i de forskjellige Stilperioder under Hensyn til de forskjellige Fag.
Eleverne maa have gennemgaaet 1, 2, 3, 4, 6 og 10.
12. Modellering i Ler og Vox:
A. Kopieren af ornamentale og andre Afstøbninger i Relief samt Masker.
B. Modellering i Relief efter fritstaaende Gjenstande.
C. Modellering efter grafiske Fremstillinger.
Eleverne maa have gennemgaaet 1 og 2.
13. D. Modellering efter levende Model.
Eleverne maa have gennemgaaet 1, 2 og 12.
14. E. Modellering efter egne Kompositioner.
Eleverne maa have gennemgaaet 1, 2, 10, 12 og 13.
I Forbindelse med Undervisningen i Modellering bringes Eleverne Øvelse i at tage Form samt i Støbning i Gips.
15. Bygningstegning:
A. Elementær Bygningslære: a. Murkonstruktioner; b. Tømmerkonstruktioner; c. enkle Jernkonstruktioner; d. Indretningsarbejder.
B. Løsning af Opgaver i ovennævnte Fag.
Hertil Foredrag over Bygningskonstruktion og Materiallære samt Fasthedslæren anvendt paa Bygningskonstruktioner.
Eleverne maa have gennemgaaet 1, 2 A, 6 og 21.
16. C. Arkitektonisk Stillære: Gennemgaaelse af Stil- og Proportionslæren.
Eleverne maa have gennemgaaet 1, 6, 10, 15 og 21.
17. Fagtegning for Haandværkere. Faglig Undervisning i Haandværk og Kunsthåndværk.
A. Opmaaling og Tegning efter Modeller og Forlæggeblade af Gjenstande inden Elevers Haandværk.
Eleverne maa have gennemgaaet 1, 2 A, 6 og i Regelen 10.

18. B. Selvstændig Komposition af Gjenstande inden Elevens Fag med Udførelse af Arbeids- og Detaljtegninger.

Eleverne maa have gennemgaaet 1, 2, 3, 4, 6, 10 og 17. Elever, hvis Haandværk betinger Kjendskab til plastisk Ornamentik, maa tillige have gennemgaaet 12.

19. Dekorativt Maleri:

- A. 1. Malen efter Dekorationsdele i Gibs eller andet Materiale med særligt Hensyn til Behandlingen af Lys og Skygge.
2. Malen efter farvige Dekorationsdele i Akvarel, Lim, Tempera og Olje.
3. Mindre Opgaver, hvor Grundformen er given.
4. Malen efter Naturgjenstande, der finder Anvendelse i Dekorationen.

Eleverne maa have gennemgaaet 1, 2, 3, 6, 7 og 10.

- B. 1. Opgaver over samlede Dekorationer, hvor Grundformen er given — udført i Akvarel med Maalestok.
2. Udførelse i naturlig Størrelse efter egne Akvarelskisser.

Eleverne maa have gennemgaaet 1, 2, 3, 4, 6, 7, 10 og 19 A.

20. Grafisk Kunst:

1. Øvelser i Tegning med Pen og Tusch efter Træsnit, Raderinger, Kobberstik, Gibsafstøbninger og Natur.
2. Radering, Etsning, Arbejde med Gravstikke.
3. Tegning og Graving paa Sten og Tegning paa Aluminium samt Etsning. Øvelser i Haandtryk.

Eleverne maa have gennemgaaet 1, 2 og 3.

21. Arithmetik og Geometri:

- A. Regning: til og med Uddragning af Kvadratrødder (til dels Kubikrødder).
B. Bogstavregning til og med Løsning af 1ste Grads Ligninger med en Ubekjendt.
C. Plangeometri: Dens Elementer og praktiske Anvendelse til Beregning af Triangler, Polygoner og Cirkler.
D. Stereometri: Beregning af de almindelige geometriske Legemer.

Eleverne behøver ingen Forkundskaber.
